

ODTÜ ÇEVRE TOPLULUĞU

FANZİN

SAYI: 4
KASIM 2015

TRUVAATI
ÇEVRE ÖRGÜTLERİ

İÇİNDEKİLER

3	.....Biz Kimiz?
4-6	.....Sermaye ve Çevre (Yeşil Badanacılık)
7-10	.....Ağacı Kesen Niye Diksin? (TEMA)
11-13	.....\$\$ Greenpeace \$\$
14-16	.....Acı Çekmesinler, Öldürelim: PETA

Biz Kimiz

Çevre topluluğu 1988 yılında, ODTÜ'nün ilk topluluklarından biri olarak kuruldu ve o zamandan beridir, topluluklar barakasındaki odasında faaliyetlerini sürdürüyor.

Biz Çevre Topluluğu olarak, 27 yıldır gerek kampüs özelinde, gerek Türkiye ve hatta dünya genelinde çevre sorunlarını dert edinen ODTÜ'lülerle birlikte, çevre sorunlarına karşı mücadele ediyoruz!

Bizce çevre sorunları, düzen sorunudur. Yani tekil kişilerin verdiği zararlardan ziyade, gözünü para hırsı büyümüş şirketlerin, fabrikalarının, santrallerinin, türlü türlü tesislerinin yarattığı sorunlardır. Biz de Çevre Topluluğu olarak, "Çevre Sorunu" olarak gösterilen tekil sorunlardan ziyade, büyük ölçeklerdeki çevre katliamlarını durdurmayı, hiç olmazsa bu konuda farkındalığı arttırmayı hedefliyoruz. Isınmak için ağaç kesen köylü değil, üretim için ya da arazi için ormanları yok eden şirketler çevre katilidir. Dereye çamaşır yıkayan teyze değil, atıklarını artımadan dereye veren fabrikalar çevre katilidir. Sigara içen, otomobile binen insan değil; bacasından ölüm saçan santral kabahatlidir. Ve bu sermayedarlarla işbirliği içinde çalışan tüm çevre hareketleri de, buzdağının yalnızca görünen kısmına müdahale ederek sonuçları geciktirmeye çalışan araçlardır. İster tema olsun ister Greenpeace, bu kurumlardan hiçbiri ile hiçbir düzeyde ilişkimiz, ortaklığımız yoktur.

Peki biz n'apıyoruz? HES(Hidroelektrik Santral)'leri, RES(Rüzgar Enerjisi Santrali)'leri, Termik Santralleri, Nükleer Enerji Santrallerini konuşuyor, tartışıyor, sürdürülebilir yaşamı ve çevreyi gözetten enerji üretim biçimlerini destekliyoruz.

Tohumu, yaşamı önce metalaştırıp sonra yok eden GDO'lu tarıma; en temel haklardan biri olan suyun ticarileştirilmesine karşı çıkıyoruz. Kentsel Dönüşüm adı altında rantın yağınlaştırılmasına, kentin sahiplerinin kentlerin çeperlerine itilmeye çalışılmasına karşı mücadele ediyoruz.

Her yıl ODTÜ'nün ağaç dikme şenliklerine katılıp 10larca fidan dikiyoruz. Hava koşulları el verdiğince, Yalıncağ'a, Eymir'e yürüyor, birlikte yaşadığımız doğayla vakit geçiriyoruz. Doğal tarımı, organik tarımı uygulamaya çalışıyor ve deneyimliyoruz. ODTÜ'de geri dönüşümün yaygınlaştırılması için sunumlar yapıyor, eğitimler veriyoruz. Bahar şenliklerinde, çevre farkındalığını arttıran eğlenceli etkinlikler yapıyoruz: "Gökyüzünde Savaş Uçakları Değil, Uçurtmalar Uçsun" diyerek Uçurtma Şenliği yapıyoruz. Çevre farkındalığını arttıran eğlenceli bilgi yarışmaları, geri kazanımı özendiren geri kazanım yarışmaları yapıyoruz.

Biz bunları yıllardır yapıyoruz. Bizimle birlikte bunları yapmak, ya da sadece konuşup tartışmak isteyen herkesi haftalık toplantılarımıza bekliyoruz.

Sermaye ve Çevre (Yeşil Badanacılık)

Şubat 2011’de Daily Mail’de yayınlanan bir habere göre bilim adamlarının yeni geliştirdikleri bir formülizasyon Dünya gezegeninin 670.000.000.000.000 TL (3000 trilyon pound) değerinde olduğunu gösteriyormuş. (!) Bugüne kadar yaşamış-yaşayacak bütün insanlar, hayaller, umutlar, duygular, hayvanlar, bitkiler, böcekler bu 15 haneli sayının içinde. Bunu hesaplayan bilim adamı Greg Laughlin bu hesaplamasını dünya dışında bir çok gezegen için de yapmış ve kriter olarak da gezegenlerin boyutlarını, yaşlarını vs. değerlendirmeye almış. Merakımız şudur ki; bu kadar paraya sahip olan biri gerçekten dünyayı satın alabilir mi? Dünyayı satın aldığı anda, bilinen bilinmeyen, parasal değeri olan olmayan, gezegendeki her şeyi satın almış mı olacak? Sanki dünyayı karış karış biliyormuşçasına böyle bir hesabın yapılması komiktir, ötesi değil.

Aslında bu komik görünmekle birlikte, ciddiye alınıp da bilimsel araştırma diye sunulabiliyor olması, doğrudan doğruya doğanın metalaştırılmasıyla alakalıdır. İçinde bulunduğumuz iktisadi düzende her şeyin parasal bir değeri vardır. Sistemin gözünde değer ölçütü paradır. Bu da şuna yol açmaktadır ki, doğaya, yaşama ne kadar zarar verirsiniz verin; bu zararın mali bir karşılığı vardır ve bunu dolar bazında ödemeniz mümkündür. Yani paran varsa, kirletebilir, yok edebilir, öldürebilirsin... Yol açtığı Meksika körfezi sızıntısı sonucunda BP, Körfezi temizlemek için 17 milyar dolar harcadığını duyurmuştu. Yani BP’ye ve içinde bulunduğu (muz) düzene göre, katledilen bir ekosistem 17 milyar dolara kurtarılabilir. Onun ederi budur... Bir kesim tarafından bu ödenen para büyük bir meblağ olarak değerlendirilebilir, belki BP bu tavrından ötürü takdir bile edilebilir. Ancak BP, değil 17.7 milyar dolar, 170 katrilyon dolar da harcarsa, bölgede yarattığı zarar telafi edilemez. Zira doğa nakit kabul etmez.

Otel yapmak, yol yapmak için orman katleden de, hayvanları pet shoplarda, kasaplarda satan da aynı zihniyettir. Onlar için dünyadaki her şey para karşılığında alınıp satılabilir. Kapitalist düzen için doğa da bir metadır ve her meta gibi bunun da parasal bir ederi vardır. Birincil önceliğin para olduğu bu düzen içerisindeki şirketler bir koldan doğayı tahrip ederken, bir koldan da ÇEVRECİ projeler kampanyalar ve ürünlerle, doğayı reklam stratejisine çevirirler. Derler ki: “Bakın ben doğa dostuyum. Rakip firmayı değil beni tercih edin. Ben de doğayı katlediyorum ama sonra ağaç dikiyorum, o ağaç bile dikmiyor. Yeni enerji tasarrufu ürünlerimi almadınız mı yoksa?” Bu her ne kadar bariz bir *ikiyüzlülük* gibi görünse de, TÜKE-TİCİ “doğa dostu” olanı tercih eder. Otel yapmak için orman yakan zihniyet, reklamında “Doğayla iç içe bir tatil” der, “ekolojik” bir tatil vaad eder. Sanki katlettiği şey doğanın, ekolojinin ta kendisi değilmişcesine...

Birisi çıkar der ki; benim yaptığım A+ enerji sınıfı çamaşır makinası yine benim yaptığım C sınıfı enerji tüketen çamaşır makinasından 5 kat daha az enerji tüketiyor, karbon salınımını düşürüyor. Sonra A+ enerji sınıfı makinasını satar ve birkaç ay sonra bu kez A++ makineleri “doğa dostu” diye reklam edip makinanın üstüne de bir yaprak resmi koyarak piyasaya sürer: “Biz daha çevrecisini yapana kadar, en iyisi bu.”

Çamaşırlarımızı, A++ makinayla yıkamak elbette daha tasarruflu bir davranıştır ancak bunun faydası endüstriyel elektrik harcamalarıyla mukayese edildiğinde devede kulak kalır. Ve üretim aşamalarını da göz önünde bulundurarak karbon ayak izleri hesaplandığında görülür ki, “yeni ve çevre dostu” ürünler almak ve dolayısıyla bunların arzına talep yaratmak, eski ama çalışır durumdaki ürünleri kullanmaya devam etmeye kıyasla, daha çok zarar verir doğaya. Elektrik dağılımının %70’i ticari kurumlar ve sanayi sektörüne dağılmışken bu dağılımın sadece %22’si bireysel tüketimdir. Enerji tasarruflu ürünler her ne kadar elektrik tüketimini düşürecek olsa da bu tasarrufu yapması gerekenler birincil olarak bireyler değil sermayedarlardır. Ancak onlar için tasarruf yapmak zaten önemli olmadığı için, bunu da kar elde amaçlı bir pazarlama taktiği olarak kullanırlar.

Kendileri dünyayı katlederken çevre aktivistlerine EKO-TERÖRİST der, verdikleri maddi zararları dolara vurarak çevrecilerin topluma zarar verdiklerini söylerler. Bizleri yönetenler dünyayı yaşanılabilir bir yer yapmayı kar etmeye tercih eden ve bu uğurda mücadele eden insanlara terörist der, sanki katil olan kendileri değilmişçesine...Bir zamanlar bir devlet büyüğümüz demişti ya hani “ben çevrecinin daniskasıyım” diye, işte sermaye de aynen bu görüştedir. Doğa dostu olunacaksa, herhangi bir şey ekoloji gözeterek yapılacaksa, bunu da sermaye yapmalıdır. Bunu bazen gizliden, bazen açıktan yürütürler. Yeri geldiğinde yükselen ekolojik muhalefeti kontrol altında tutabilmek adına “Truva atı Çevre Örgütleri” karar, emek veren insanları buralara kanalize ederler. Onların sınırları içerisinde sadece imza toplar, yeşil T-shirt giyer, sağa sola fidan dikerseniz tatlı çevreciler olursunuz. Ancak onların işlerine taş koyacak en ufak hareketinizde ,tıpkı İzmir TEMA şubesine yapıldığı gibi, kapatılırsınız(bkz: Ağacı kesen niye diksin). Onlar için maddi zarara yol açarsanız da terörist olursunuz.

Bazense, buna bile gerek duymaksızın, açıktan açığa firma isimleriyle “çevreye, yaşama duyarlı” projeler sürdürürler. Dünyanın en büyük firmalarından Coca-Cola’nın Hayata Artı Vakfı ile sosyal sorumluluk projelerinde doğa dostu işler yürütmeyi reklam etmesi, adeta bir tröst olan Unilever’in Lipton’unun “Sürdürülebilir Çay Tarımı Projesi”, Sofia’nın sadece

endüstriyel amaçla üretilmiş ağaçları keserek tuvalet kağıdı yapması, Migros'un "İyi Tarım" projesi, Garanti bankasının "Doğa için Garanti" projesi; hep bu açıktan açığa, dalga geçercesine sürdürülmekte olan çevrecilik piyesinin birer sahnesi. Daha derinlemesine bir örnek de, Doğu Grubu'na ait NTV'de Yeşil Ekran programından. Başlı başına bir çevresel zarar olan AVM'lerde yere atılmış bir pet şişeyi çöpe atan birine flash-mob yapan zihniyet de az önce bahsettiğimiz tatlış çevreciliğin somut örneğidir.

Görüldüğü üzere sermayedarlar artan çevre duyarlılığını bir tehdit olarak görüp kendi çevre örgütlenmelerini oluşturmuşlar. Bütün güç sahipleri, kendilerine zarar vermeyecek nitelikte muhalefetleri isterler. Ancak onlara zarar veren muhalefeti istemez, günümüz politikasında sıkça rastladığımız muameleler yapıp, çeşitli karalama kampanyalarıyla onu susturma, yok etme çabası gösterirler. Para odaklı yaşayan o eli kanlılar, katiller için çevre'nin tanımını diğer her şeyde olduğu gibi kar edilecek herhangi bir şeydir. Kar elde edebilecekleri ölçüde çevreci olup, kar edemedikleri noktada katletmek onların geleneğidir.

Kaynakça:

<https://www.fbi.gov/news/testimony/the-threat-of-eco-terrorism>

<http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-1361145/Earth-worth-3-000-trillion-according-scientists-new-planet-valuing-formula.html>

http://www.bbc.com/turkce/haberler/2013/10/131017_who_hava_kirliligi_kanser

http://www.bp.com/tr_tr/turkey/toplum-ve-cevre-/cevresel-faaliyetlerimiz/cevre-duyarl_1_/meksika-koerfezi--deepwater-horizon--.html

<http://www.evrensel.net/haber/88917/izmir-tema-neden-kapatildi>

www.eea.europa.eu/tr/publications/state_of.../TR-countryprofile.pdf

Ağacı Kesen Niye Diksin?

(TEMA)

TEMA, Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı, 1992 yılında kurulmuş, "Türkiye Çöl Olmasın" sloganı ile akıllara kazınmış bir vakıf. Türkiye'de ortalama bir insanın kendini çevreye duyarlı olarak tanımlama kıstasının önemli bir parçasını oluşturur Tema. Çocuklarının doğaya duyarlı olmasını arzulayan ailelerin, betonlaşmaya tepkili insanların, ekolojik kaygı güden neredeyse herkesin, kolaylıkla görebileceği destek olabileceği bir yerdedir.

Niyet okumaksızın doğrudan söylemek gerekirse, bu vakıf sermaye sahipleri tarafından kurulup var edilmiş. Ne yani? Bir insan ülkenin önde gelen sermayedarlarından biri diye çevreye duyarlı olamaz mı? Siz sanıyor musunuz sermayedarlar boş bir alan gördüğünde oraya bina kurmak ister? Dere gördü mü üzerine HES kurmak ister? Siz sanıyor musunuz ki zenginler ağacı ormanı yeşili! sevmez? "Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı keser" lafını kim söylemişse, Tema'nın kurucularına büyük ayıp etmiş. Kesmiyor, dikiyorlar...

Tema'nın kendi internet sitesinde 2 parça halinde veriliyor kurucular. Gerçek kişiler ve "Hükmi Şahıs Kurucu Üyeler" Oradaki şirketlere isteyenler bakabilir (1). Gerçek kişilerin büyük kısmı da soyismi ile kim olduğunu söylüyor zaten. Biz yine de merak edersiniz diye kısaca bir google'ladık isimleri. Bakalım kimmiş bu kurucu üyeler: Semahat ARSEL (Vehbi Koç'un kızı), Ahmet Oğuz, S. Müfit ERBİLGİN (ERG İnşaat'ın kurucusu)

Listeye burada bir ara verip şu alıntıya bakalım: "*Forbes Dergisi'ne göre Türkiye'nin en pahalı yalısı unvanına sahip Erbilginler Yalısı, dünyanın en pahalı 4. evi olarak gösterildi. Forbes'un geçen temmuz ayında yayınladığı "Dünyanın En Pahalı 10 Evi" listesine dördüncü sıradan giren Erbilgin Yalısı. Bu sıralamayla bir anda gündemin üst sıralarına oturan yalı, sahiplerinin servetiyle daha da merak uyandırdı. Yalının sahibi Sani Müfit Erbilgin geçmişte "Barajlar Kralı" olarak tanınmış bir müteahhit. Erbilgin'in 1970 yılında kurduğu ERG İnşaat şirketi baraj, havaalanı, termik santral gibi altyapı çalışmalarını ile endüstriyel tesislerin inşaat, imalat ve montaj işlerinde faaliyet gösteriyor.*"(2)

Takdir edersiniz ki, çevreye duyarlı her insan baraj, termik santral gibi yatırımlarda bulunmak ister. Hidroelektrik enerjinin çevre dostu olduğunu söyleyenler de olduğundan onu görmezden gelip, Afşin-Elbistan'daki ya da Sivas-Kangal'daki termik santralleri örnek verelim.

Bazi isimler hakkında pek bir bilgi bulamadık. Daha detaylı bir araştırma ile bulunur belki... Listeye devam edersek: Numat SABİTESİN , E. Yalım EREZ (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapmış. Zaten çevreci bir kuruluşun kurucu üyesinin, sanayiye önem vermesi de olmazsa olmazdır), Ahmet Fikret EVYAP (Evyap YK başkanı), A.Nihat GÖKYİĞİT (Tekfen Holding'in kurucusu. Tabii ki inşaat mühendisi), Sevgi GÖNÜL (Merhume) (Vehbi Koç'un kızı), E. Kağan GÜRSEL (İnşaat ve Turizm sektöründe faaliyet gösteren Kiska'nın patronu Oğuz Gürsel'in oğlu), Mehmet Osman KAVALA (Kavala Holding in yöneticisi. Aileden sermayedar), Suna KIRAÇ (Vehbi Koç'un kızı), Asım KOCABIYIK (Merhum) (Borusan Holdingin kurucusu), Rahmi M. KOÇ , Vehbi KOÇ (Merhum) , Ali KOÇMAN (Merhum) (Bir dönem TÜSİAD başkanlığı da yapmış işadamı), Halis KOMİLİ, H. Ayduk Esat KORAY, Enver ÖREN (Merhum) (İhlas Holding'in kurucusu), Ahmet ÖZKÖSEOĞLU, Sakıp SABANCI (Merhum) , Ahmet SALAHOR (Merhum), Şarık TARA (ENKA'nın 2 kurucusundan biri.)

“Mühendislik-inşaat, enerji yatırımları, emlak, ticaret & imalat ENKA'nın ticari faaliyetlerinin yürütüldüğü dört ana sektördür.”(3)

“1970'lerde, 150-MW Tunçbilek Termal Elektrik Santrali'nin inşası, ENKA'nın ilk santral projesi ve büyük çaplı enerji yatırımları yolunda ilk adım olarak göze çarpar.” (3)

Sabri ÜLKER (Merhum), M. Selahattin ÜZEL (Merhum), Orhan YAVUZ (Loç vadisine HES yapmak isteyen ORYA Enerjinin sahibi), Rona YIRCALI (çok sayıda HES ve RES projesine sahip BEST AŞ nin ortağı)4 yıl kadar önce Karadeniz İsyandadır Platformu,

yaptıkları bir basın açıklamasında bu isimlerin bir kısmını ve mütevelli heyetindeki bazı sermayedarların ne kadar “çevreci” olduklarını gözler önüne sermişti (4). Bu yazıyı okumanızı şiddetle tavsiye ettikten sonra kısa bir özet vermeyi de borç biliriz. Ülkenin birçok büyük sermayedarından oluşan mütevelli heyeti, yine açıklamada belirtildiği üzere göstermelik bir heyetten öte, TEMA'nın yönetimi ile organik bağ içeren bir yapı-

da.İşleyiş olarak da, en ufak TEMA birimi dahi, yaptığı eylemlerin iznini almak ya da hesabını vermek durumunda.

Bunun en yakın zamandaki örneği ise, geçtiğimiz günlerde özgür medyada haberi de çıkan TEMA İzmir temsilciliğinin kapatılmasının arkasındaki sebeplerde görünüyor. Kapatılan TEMA temsilciliğinden bir gönüllünün aktardığına göre, temsilciliğin bölgedeki bazı HES ve RES projelerine karşı yaptığı eylemler sebep olmuş bu duruma. TEMA ise bunu temsilciliğin atıl halde olmasına bağlıyor. (5)(6)(7)

Bütün iyi niyetleri ile, doğa için emek verdiğini düşünen birçok insan gibi İzmir Temsilciliğindeki gönüllüler de, sermayenin TEMA'sının çıkarlarıyla çatıştıktan sonra temizlenmiş.

Haber ve bilgi kaynakları büyük oranda anaakım medya ile sınırlı olan orta yaşlı kesim ve çocuklar bir yana, tarafsız bilgiye daha kolay erişebilecek durumda olan liseli ve üniversiteli birçok çevre gönüllüsü de enerjisini TEMA'ya veriyor. Kendilerine sunulan "TEMA'lı olmak" şansını reddedemiyorlar.

Daha kuruluşundan bu yana, her siyasi görüşe ait sermaye sahibinin ortak bir amaç uğruna bir araya geldiği nokta olan TEMA, ekolojik kaygı güden toplumsal muhalefeti kendi kontrol edebileceği bir kanalda tutma misyonunu yıllardır sürdürüyor. Toplumsal muhalefetin en önemli unsurlarından biri olan üniversite öğrencileri de bundan nasibini alıyor. Genç TEMA adıyla, bilmeden; havayı kirletenlerin, dereleri kurutanların, ağaçları katledenlerin ekmeklerine yağ sürüyorlar.

ODTÜ de geçtiğimiz dönemde bu akımdan nasibini aldı. Artık bizim de bir Genç TEMA'mız var. Onlarca üniversitenin çoğunda Çevre ya da Doğa Topluluğu/Klübü yok. Var olanlar da ağırlıklı Çevre Mühendisliği Klüpleri. Ama neredeyse artık her üniversitenin bir Genç TEMAsı var.

Her gün doğrudan ya da dolaylı yoldan doğa katledilirken, Genç TEMA'lar ayın gösterilmek istenilen yüzü olarak, çaput boyuyor, dilek tutturuyor, fidan satıyor, fidan diktiriyor. Umut tacirliği yapılarak, umudu aramız gereken yerden uzaklaştırıyor bizleri: **mücadele**.

Yırca'da zeytin ağaçlarını kesenlerle; Karadeniz'in derelerini kurutan, tarihi sular altında bırakan, nükleer ölüme davetiye çıkaran, suyu toprağı tohumu meta-laştırılanlarla; bütün güzellikleri, aslında bize bile ait olmayan her şeyi para için yok edenlerle edilecek olan mücadele!

Umut Gerze'de termik santral yaptırmayan Yeşil Gerze Çevre Platformundadır. Umut, Karadeniz'in derelerini korumak için mücadele eden Karadeniz İsyandadır

Platformu'ndadır. Umut, Kuzey Ormanları Savunması'ndadır. Umut, Nükleer Karşıtı Platformdadır. Ve daha nice yerel ya da ulusal çaptaki bağımsız çevre örgütünde/platformundadır.

Bu mücadelelerde aktif şekilde rol almak kadar, Karadeniz İsyandadır Platformu'nun da dediği gibi, "Truva Atı Çevre Örgütleri"'ni deşifre etmek de önemlidir. Doğa için bir şeyler yapmak isteyen insanların Truva Atlarıyla kandırılmasının önlenmesi, emeklerini doğru yerlere kanalize edebilmeleri açısından ziyadesiyle önemlidir.

Kaynakça:

1. http://www.tema.org.tr/web_14966-2_1/neuralnetwork.aspx?type=8
2. http://www.ntv.com.tr/ekonomi/erbilginler-yalisi-100-milyon-euroya-katarlilara-satildi,M0Ejll_2JUChKA2nk5LfDQ
3. <http://www.enka.com/tr-TR/Enka.aspx?MainID=65&ContentID=74>
4. <https://ekolojiagi.wordpress.com/2011/01/14/tema-desifre-edildi-sistemin-doga-katili-sirket-aklama-araclari-v1/>
5. <http://www.evrensel.net/haber/88917/izmir-tema-neden-kapatildi>
6. <http://www.evrensel.net/haber/89819/tema-karisti>
7. <http://www.evrensel.net/haber/90888/temada-tartismalar-suruyor-calistik-kapatildik>

\$\$ Greenpeace \$\$

Maalesef biz Doge(resimdeki köpek) ile aynı fikirde değiliz.

Küresel çapta ekolojik aktivizmin en gözde örgütlerinden olan ve 'yeşil barış' adıyla yeryüzünde birçok gönüllü ile çalışmalarını sürdüren Greenpeace 1971 yılında başladığı serüvene; bu derece büyüyüp kurumsallaştıktan sonra hala daha aynı samimiyetle doğa için savaşıyor mu dersiniz? Cevap ne yazık ki HAYIR. Greenpeace ile ilgili en büyük gizemlerden biri maddi kaynaklarının bilinmezliği ve bunun en büyük nedeni "bireysel desteklerle" devamlılığının sağlandığının iddia edilmesi. Greenpeace herhangi bir devlet kurumundan ya da bir özel kuruluş veya şirketten destek almıyor. Bunun eylemlerinde özgür davranabilmeleri için gerekli olduğu söyleniyor çünkü diğer türlü "fon" adı altında elleri kolları bağlanacak. Görünürde evet bu doğru. Lakin aldıkları maddi desteklerin çoğu büyük vakıflardan geliyor.

Peki bunlar hangi vakıflar? Rockerfeller Brothers Fund, Inc., The Trust for Mutual Understanding, Charles Stewart Mott Foundation, Reiman Charitable Foundation, The Scherman Foundation, Inc., The Overbrook Foundation şeklinde liste uzayıp gidiyor. Bu vakıfların ortak özelliği büyük sermayedarların kendilerini "sevimli" göstermek için kurdukları "insani yardım" kuruluşları olmaları. Bunları Greenpeace kurucularından olan fakat sonrasında bu örgütün gidişatından memnun olmayan/onaylamayan ve bu sebeple ayrılan Paul Watson

sayesinde biliyoruz. Bu kurumlardan gelen "bağış"lar inanılmaz büyük rakamlar.

Greenpeace'in hesaplarındaki paranın boyutları şöyle anlaşılabilir ki; geçtiğimiz yıllarda GP'nin finans danışmanı euro ile pound para birimlerindeki küçük bir dalgalanmadan dolayı "5.2 milyon dolar" kaybettiklerini açıklamıştı. Böyle bir kayıp olması için ana paranın yaklaşık bu miktarın 100 katı olması gerekiyor. Bu kurumsallaşmanın diğer bir yönü de gönüllülük esasıyla yola çıktığını ve kar amacı gütmeyeceğini söyleyen bu örgütün, kendi "çalışanları" konusunda da sıkıntılar çekmesi. Bu "bağımsız" örgütün, üst mevkilerinde çalışanlar, ciddi miktarlarda maaş alırken bir yandan, bir yandan da "gönüllü" adı altında bağışçı toplayan gençlerin de maaşlı birer eleman olduğunun altını çizmek gerekir.

Greenpeace hesaplarındaki para akışına tekrar geri dönecek olursak petrol şirketlerine "karşı" olduğunu söyleyen Greenpeace'in "hayırsever" petrol baronlarından "bağış" almasına değinmeden geçemeyiz. Bu petrol baronlarından biri olan Rockefeller'ın destek verdiği kurumlar listesine baktığımızda Greenpeace'i bulabiliriz. Bu noktada, bu argümanlar karşısında tepki alan Greenpeace'in hissedarlar toplantısına katılabilmek amacıyla Rockefeller'ın sahibi olduğu Shell'den hisse alıp toplantılarında petrolün ekolojik zararlarını gündeme getirdikleri ve daha sonrasında kar etmeden bu hisseyi geri satmaları söylemi ne kadar inandırıcıdır? Sadece "bağışlarla" ayakta kalan bir örgütün dünyanın en büyük petrol işletmelerinden biri olan Shell'den hisse alabilecek kadar büyük bir miktarda parayı elinde bulundurması ne kadar doğaldır?

Yaptıkları faaliyetin herhangi bir getirisi olmayacağını varsaymak ilk akla gelendir ve bu davranış sorgulanmalıdır. İşleyişte herhangi bir kar amacı güden şirketten bir farkı olmayan bu yapının faaliyetlerini samimi bulmak pek de mümkün değil. Rockefeller gibi büyük şirketlerle arasında doğrudan değil vakıf yoluyla bir para akışı olduğu için GP bu samimiyetsizliğinin üzerini çok güzel örtebiliyor. Peki bu pazarlıkta GP'nin üstüne düşen nedir diye soracak olursak; "kriz" dönemlerinde, doğa katliamları göze battığında olayları başarılı bir şekilde farklı yerlere çekip dikkatleri dağıtması olduğunu görürüz. Örneğin Meksika Körfezi'nde BP'nin neden olduğu kaza hakkında kampanya her türlü hukuki ya da eylemlilik düzeyinde çalışma yapan örgüt bir bakmışız Shell'in Nijerya'daki kazası hakkında sesini çıkartmayı 2-3 yıl sonra ancak aldığı tepkiler üzerine yalnızca bir yazı yayınlamakla akıl ediyor. Yahut kendilerini kutuplara zincirleyerek tepki verebilen bir örgüt Nutella üretimi için gerekli olan palm yağı üretiminde gerekli olan bölgedeki palmiye ağaçlarının yok olacak şekilde tahrip edilmesi hakkındaki boykot çağrısına karşı Nutella yememekle bu işi çözemeyiz o yüzden yemekte bir sakınca olmadığını dile getiren bu örgütün faaliyetlerini, söylemlerini ciddiye alabilir miyiz?

Greenpeace bir "truva atı" çevre örgütüdür çünkü doğayı ve yaşamı savunanlar ile yaşamı katledenler bir araya gelip aynı söylemlere sahip olamaz.

Bu şekilde yürütülen sözde çevre örgütlerinin amacı tamamen yeşil badanacılıktır, toplumun gözünde "aklanmak"tır. Bunu en başarılı şekilde yürüten en büyük kurum ise şüphesiz Greenpeace'tir. Gelir kaynaklarını açıklamadığı için elindeki "bağımsızlık" kozunu başarılı bir şekilde kullanmaktadır ama detaylı bir inceleme sonucunda görebiliyoruz ki sermayedarların elindeki bir araçtan ibarettir ve Greenpeace yeri geldiğinde paravan olma görevini doğa katliamları karşısında tekrar göreceğimiz şüphesizdir.

Kaynaklar:

<http://qz.com/430450/no-you-dont-have-to-boycott-nutella-for-the-environment-says-greenpeace/>

<http://uk.businessinsider.com/greenpeace-no-nutella-boycott-segolene-royal-palm-oil-2015-6>

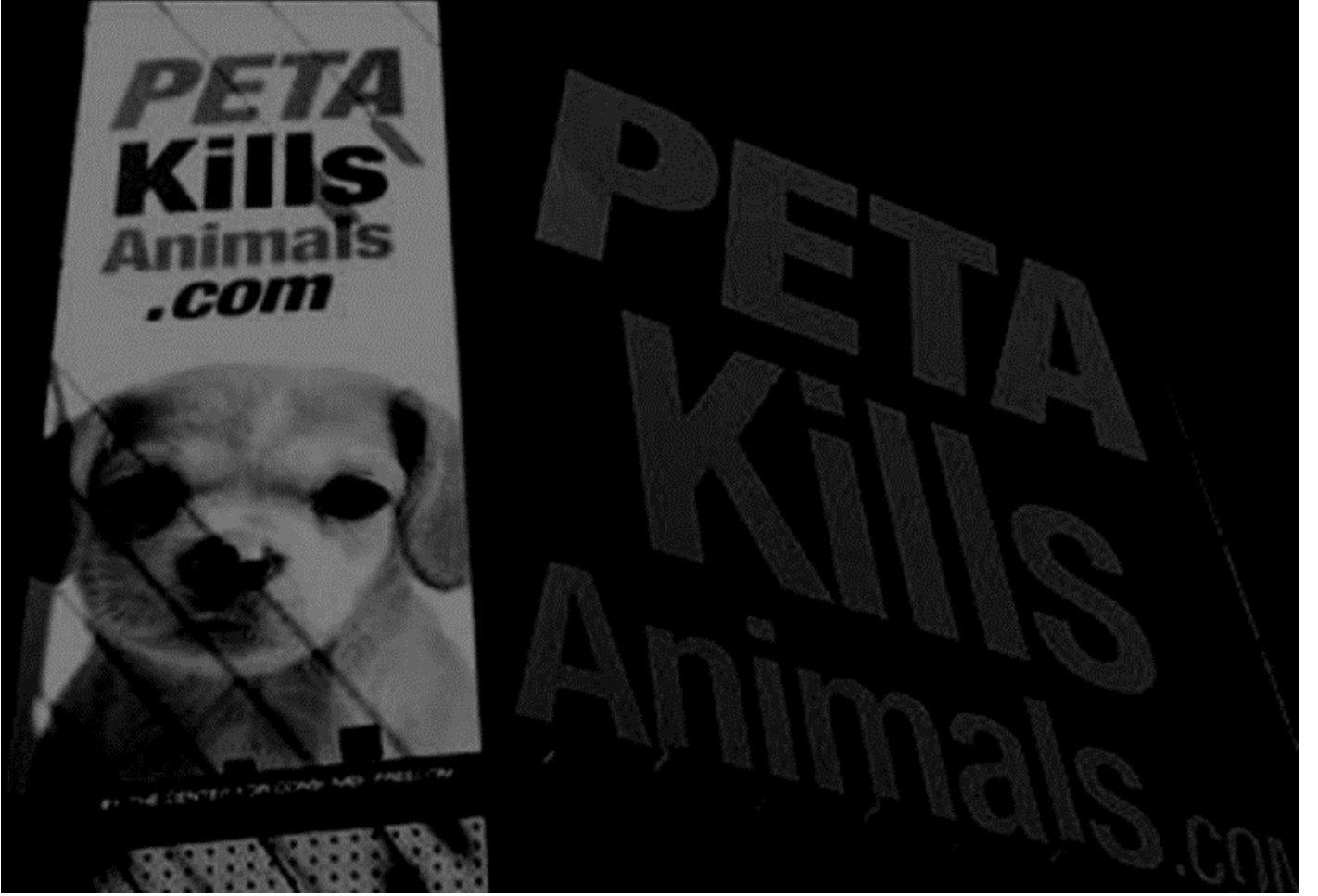
<http://www.evrensel.net/haber/88259/greenpeace-52-milyon-dolari-yok-etti>

<http://www.milliyet.com.tr/dovizzede-greenpeace-/ekonomi/detay/1898202/default.htm>

<http://www.theguardian.com/environment/blog/2012/aug/22/where-is-captain-paul-watson>

<http://www.seashepherd.org/who-we-are/paul-watson-and-greenpeace.html>

Acı Çekmesinler, Öldürelim: PETA

Dünyanın en büyük hayvan hakları savunucusu olarak bilinen PETA(People for the Ethical Treatment of Animals), "Animals are not ours to eat, wear, experiment on, or use for entertainment" (Hayvanlar bizim yememiz, giymemiz, üzerinde deneyler yapmamız ya da eğlenmemiz için değiller.) sloganıyla 1980 yılında Norfolk, Virginia'da kuruldu. Fabrika çiftçiliği, kürk çiftçiliği, hayvan deneyleri ve hayvanların eğlence aracı olarak kullanılması, karşı çıktıkları en önemli konular olmak üzere hayvanların insanların rahatı, mutluluğu için nelere maruz kaldığını cesur bir şekilde gözler önüne sermesiyle kendini gittikçe tanınır ve desteklenir kıldı. Çoğu insan hayvanların kürklerinden ceket yapma prosedürünün hayvana ne kadar acı çektirerek yapıldığını bilmiyordu, bakım ürünlerinin hayvanlar üzerinde test edilmesinde bir sakınca görmüyorlardı hayvanların da bir canlı olduğunu unuttuklarından ama PETA'nın yayınladığı belgeler sayesinde insanların bakış açısı da değişmeye başladı.

Yukarıdaki paragrafı okuduğumuzda böylesine muhalif, özellikle maddi açıdan hiçbir kuruma veya kuruluşa bağlı olmayan ve o kadar da markalaşmış bir kurumun yaptıkları ne kadar takdir edilesi geliyor, değil mi? Peki ya öyle değilse ?

Fok balıklarının kürkü için nasıl canice öldürüldüklerini göstermek için, fok balıklarını ya kendileri öldürdülerse? Ya da barınaklarında kalan hayvanları bizzat kendileri öldürüyorsa?

Medyanın yakından takip ettiği bu kurumun açıkça cinayet işleyemeyeceğini ve hepsinin birer karalama politikaları olduğunu söyleyebilirsiniz. Peki onlar cinayet işlediklerini düşünmüyorlarsa?

PETA barınaklarının sayısı her geçen gün artıyor ve binlerce sokak hayvanlarına ev sahipliği yapıyor bu barınaklar, ancak pek de hoşgörülü ev sahipleri olduklarını söyleyemiyoruz. Barınaklardaki hayvanların çok az bir kısmı sahipleniliyor ve diğer barınaklara transfer edilmeyen hayvanlar ise yaklaşık bir iki hafta daha sahiplenilmeyi bekliyor, eğer sahiplenilmiyorsa hasta, sağlıklı, engelli, yavru, yaşlı demeden öldürülmeye başlanılıyor. Daha kötüsü ise PETA çalışanları bu eylemi hayvanların iyiliği için olduğunu savunarak apaçık bir şekilde yapıyor.

Yapılan araştırmalara göre PETA koruması altında olan hayvanların %97.3'ü bir yıl içinde öldürüldü. Sadece 2014 yılındaki araştırmalara bakıldığında, barınağa alınan 2,631 hayvanın 252 tanesi transfer edildi, 39 tanesi sahiplenildi ve 2,324 tanesi de öldürüldü. 1998'den beri ise toplamda öldürülen hayvanların sayısı 33 bini geçti.

Korkunç yüzdelerin yanı sıra barınaklarda kalan hayvanların ilerde acı çekeceği varsayımından yola çıkarak onları uyutmanın aslında onlara yapılan büyük bir iyilik olduğunu ve kısırlaştırma kadar basit bir işlem olduğunu hatta kısırlaştırmadan ayıran tek özelliğin hayvanların bir daha uyanamaması olduğunu belirtmeleri durumu normalleştirmeye çalışmalarının bir göstergesidir. Bunun mantıklandırmasını ise, “biz hayvanların acı çekmemesini savunuyoruz.” diyerek yapıyorlar. Yani acı içinde yaşamaktansa, ölmesi yeğdir. Bunun kararını verebiliyor olmanın altında yatan tanrı kompleksi takdire şayan değilse nedir?

Hayvanlara zarar vermek değil, onları korumak için kurulmuş olan bu kuruluşun yaptığı bu öldürme eylemi ne kadar kendileri tarafından belli mantık çerçevesine alınmış olsa da aslında hayvanlara zarar vermek değil midir? Hayvanların da insanlar gibi yaşama hakları olduğunu hatırlatan bir kurumun bu hakkı bizzat hayvanlardan çekip almasının savunulacak bir tarafı var mıdır?

Kaynakça:

1.www.petakillsanimals.com

2.www.hayvanozgurlugucevirileri.com

3.www.theatlantic.com/health/archive/2012/03/petas-terrible-horrible-no-good-very-bad-history-of-killing-animals/254130/

4.tr.wikipedia.org/wiki/PETA

5.www.havlayankopek.wordpress.com/2011/09/23/peta-hayvanlari-oldurur/

okuduktan sonra saklayınız ya da arkadaşınıza veriniz
kağıt çöp değildir
geri dönüştürülebilir bir malzemedir.